

СУ „Проф. д-р Асен Златаров“

4270 Първомай, ул. „Кочо Честименски“ 20, тел.:0336 65716, e-mail: a.zlatarov@sou-zlatarov.org

---

УТВЪРЖДАВАМ: .....

ЧАВДАР ЗДРАВЧЕВ
ДИРЕКТОР НА СУ „ПРОФ. Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ“

ЕТИЧЕН КОДЕКС

НА УЧИЛИЩНАТА ОБЩНОСТ
В СУ „ПРОФ. Д-Р АСЕН ЗЛАТАРОВ“ - ГР. ПЪРВОМАЙ,
ЗА УЧЕБНАТА 2022/2023 ГОДИНА

Етичният кодекс на училищната общност в СУ „Проф. д-р Асен Златаров“ - гр. Първомай, е разработен с участието на Обществения съвет и Синдикатите, приет на заседание на Педагогическия съвет с Протокол № 10/13.09.2022 г. и е утвърден със Заповед № РД-10-1969/14.09.2022 г. на директора на училището.

ВЪВЕДЕНИЕ

Етичният кодекс на училищната общност представя стандартите за етично поведение на работещите с деца специалисти в сферата на образованието и регламентира етичните правила, които следва да се прилагат при изпълнение на служебните им задължения и в ситуация на конфликт на интереси. Установява общи норми на поведение.

Настоящият кодекс има за цел:

1. Да представи основните ценности и принципи, които работещите с деца трябва да знаят и спазват в своята практика.
2. Да утвърди волята и стремежа на работещите с деца за етичност в практическата им дейност.
3. Да насочва поведението на и да подпомага работещите с деца в решаването на етични дилеми, които срещат в своята практика.
4. Да очертае моралните отговорности на работещите с деца: към детето, към семейството, помежду им и към обществото.

РАЗДЕЛ ПЪРВИ

ОСНОВНИ ПОЛОЖЕНИЯ

Работещите с деца изпълняват своите функции, като се ръководят от основните ценности и принципи:

Чл.1 Детството е изключително важен период от живота на човека.

Чл.2 Семейството е най-естествената среда за развитието на детето.

Чл.3 Всяко дете притежава уникалност и стойност.

Чл.4 На всяко дете е гарантирано правото на:

- Свобода на изразяване на мнение;
- Свобода на мисълта, съвестта и религията;
- Формиране на собствени възгледи и право да ги изразява свободно.

Чл.5 Всяко дете има право на закрила срещу нарушаващите неговото дотойнство методи на възпитание, физическо, психическо или друго насилие или форми на въздействие.

Чл.6 Всяко дете има право на закрила за нормалното му физическо, умствено, нравствено и социално развитие.

Чл.7 Всяко дете и всяко семейство заслужават да бъдат подпомогнати да развият пълния си потенциал.

Чл.8 Във всички случаи да се защитават по най-добър начин интересите на детето.

Чл.9 Всяко дете, попаднало в риск, има нужда от специална закрила за извеждането му от рисковата ситуация.

Чл.10 Децата с изявени дарби се ползват от мерките за специална закрила.

Чл.11 Работещите с деца трябва да притежават определена личностна характеристика, морални и социални качества.

РАЗДЕЛ ВТОРИ

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ДЕТЕТО

Чл.12 Да основаваме практиката си на съвременните знания за детското развитие и познаването на индивидуалните особености на всяко дете.

Чл.13 Да разбираме и уважаваме уникалността на всяко дете.

Чл.14 Да се съобразяваме със специфичната уязвимост на всяко дете.

Чл.15 Да създаваме безопасна и здравословна среда, която стимулира социалното, емоционалното и физическото развитие на детето.

Чл.16 Да подкрепяме правото на детето на свободно изразяване на мнение по всички въпроси от негов интерес.

Чл.17 Да работим в най-добрия интерес на детето.

Чл.18 Да осигуряваме на децата с увреждания равни възможности за достъп до адекватни грижи и образование.

Чл.19 Да не участваме в практики, които не зачитат достойнството на детето или са опасни и вредни за физическото и емоционално му здраве и развитие.

Чл.20 Да не участваме в практики, които дискриминират по някакъв начин децата на основата на раса, етнически произход, религия, пол, националност, език, способности, или на базата на статуса, поведението или убежденията на родителите им.

Чл.21 Да познаваме симптомите на насилие над дете - физическо, сексуално, вербално, емоционално малтретиране или занемаряване. Да познаваме и спазваме законите и процедурите, защитаващи детето от насилие.

Чл.22 При съмнение за малтретиране да уведомяваме органите за закрила на детето и да следим дали са предприети необходимите мерки.

Чл.23 Когато друго лице изкаже подозрения за малтретиране на дете, да му окажем пълно съдействие за предприемане на подходящи действия за закрила на детето.

Чл.24 Когато ни станат известни действия или ситуации, които заплашват здравето и сигурността на детето, ние имаме моралната и законова отговорност да информираме органите по закрила на детето.

РАЗДЕЛ ТРЕТИ

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ СЕМЕЙСТВОТО

Чл.25 Първостепенна отговорност на работещите в училище е да подпомагат семейството при отглеждането и възпитанието на децата.

Чл.26 Да зачитат достойнството на всяко семейство и неговата култура, обичаи, език и убеждения.

Чл.27 Да уважават ценностите на семейството при отглеждане и възпитание на децата и правото му да взема решения за своите деца.

Чл.28 Да информират семейството за всички решения, отнасящи се до детето, и, когато е подходящо, да го включва във вземането на такива решения.

Чл.29 Да зачитат правото на семейството да бъде информирано за начина, по който се работи с детето за оказаната му обща и допълнителна подкрепа.

Чл.30 Да информират родителите за изследователските проекти, включващи техните деца, и да се стремят да им дават възможност да упражняват правото си да откажат участието, без да изпитват чувство за вина. Да не позволяват и да не участват в изследвания, които по някакъв начин могат да застрашат здравето, образованието, развитието или благополучието на детето.

Чл.31 Да не използват отношенията със семейството за лично облагодетелстване. Да не влизат в отношения с членовете на семейството, които могат да навредят на ефективността на работата ни с детето.

Чл.32 Да осигуряват конфиденциалност на информация и да зачитат правото на семейството на личен живот с изключение на случаите на малтретиране и лоша грижа, както и при изпълнението на взетите решения и осъществяването на неговите правомощия.

Чл.33 Да се ангажират с разработването на правила за опазване поверителността на информацията, които да бъдат достъпни и задължителни за целия персонал и семействата. Разкриването на поверителна информация за детето може да стане само с разрешение на семейството. Това не важи в случаите на малтретиране и лоша грижа (Приложение).

Чл.34 В случаите, когато има конфликт между членовете на семейството, работят открито, споделяйки наблюденията си за детето, за да помогнат на всички включени страни да вземат информирано решение, като стриктно се въздържат от вземане страна в конфликта.

РАЗДЕЛ ЧЕТВЪРТИ

МОРАЛНИ ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С КОЛЕГИТЕ

Чл.35 (1) В отношенията с колегите си педагогическият специалист, служителят и работникът проявява уважение и коректност, като не допуска поведение, което накърнява достойнството и правата на отделната личност.

(2) Педагогическият специалист, служителят или работникът уважава мнението на колегите си и се съобразява с правото им на личен живот.

Чл.36 Когато противоречията между колеги не могат да бъдат разрешени от самите тях, те търсят съдействието на директора на училището.

Чл.37 Със своето лично поведение и чувство за отговорност педагогическият специалист, служителят или работникът трябва да дава пример на останалите, а заемащите ръководни длъжности - и по отношение на подчинените си.

Чл.38 Да изгражда и поддържа отношения на уважение, доверие, сътрудничество и колегиалност.

Чл.39 Да обменя информация и ресурси, които имат отношение към благополучието и закрилата на правата на детето.

Чл.40 Да работи за утвърждаване на собствения и на колегите си авторитет, като се въздържа от действия, които биха уронили престижа на професията, и да проявява нетърпимост към подобни действия.

РАЗДЕЛ ПЕТИ

МОРАЛНИ ОТГОВОРНОСТИ КЪМ ОБЩЕСТВОТО

ПЕДАГОГИЧЕСКИЯТ СПЕЦИАЛИСТ, СЛУЖИТЕЛЯТ ИЛИ РАБОТНИКЪТ:

Чл.41 Предоставя висококачествени услуги. Не предлага услуги, за които не притежава компетентност, квалификация или ресурси и правоспособност.

Чл.42 Работи за създаване на сигурна обществена среда, в която детето получава адекватни здравни грижи, храна, подслон, възпитание и живее без насилие.

Чл.43 Работи за подобряване на сътрудничеството между организациите, както и за интердисциплинарното взаимодействие между професиите, които имат отношение към благополучието на децата и семейството.

Чл.44 Съдейства за повишаване степента на разбиране на децата и техните нужди от обществото.

Чл.45 Работи за популяризиране правата на децата, както и за повишаване чувствителността на обществото към нарушаването им.

Чл.46 Работи за подкрепа на законите и политиките, които подпомагат благополучието на децата и семействата им и се противопоставя на тези, които го нарушават.

ЗАДЪЛЖАВАМ СЕ:

- 1. Да уважавам уникалността и потенциала на всяко дете.*
- 2. Да работя в най-добрия интерес на детето.*
- 3. В работата си в никакъв случай да не използвам физически наказания и възпитателни методи, уронващи достойнството на детето.*
- 4. Да уважавам и подкрепям семействата при отглеждане и възпитание на децата.*
- 5. Да уважавам колегите и да ги подкрепям и насърчавам в изпълнение на етичните правила.*

6. *Да поддържам висок стандарт на професионално поведение, като постоянно обогатявам компетентностите си.*
7. *Да служа като застъпник на детето и семейството в общността и обществото.*
8. *Да спазвам етичните правила, заложенни в този кодекс.*

ДРУГИ РАЗПОРЕДБИ

Чл.47 При неспазване нормите на поведение в този кодекс педагогическите специалисти, служителите или работниците носят дисциплинарна отговорност.

Чл.48 При първоначално встъпване в длъжност новоназначеният получава *Етичен кодекс на училищната общност*, като неразделна част от длъжностната характеристика.

ЗАКЛЮЧИТЕЛНИ РАЗПОРЕДБИ

§. 1. Контролът за спазване на нормите на настоящия Етичен кодекс се осъществява от Комисията по етика. §.